

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Lulu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
banii pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ră de Duminecă 4 cor pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ră de Duminecă 8 fr. pe an.
Se pretuieră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-mii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 banii. — Atât aboa-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 287.

Brașov, Luni-Marti 30 Decembrie.

1903.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1904

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Din întâmplările ultimelor zile.

Au trecut și sărbătorile Crăciunului nostru. Câteva zile de repaus și resuflare au fost date fie-căruia, chiar și diariștilor noștri, cari altădată trebuie să muncască mai mult decât în acele zile, când alții pe-trec mai bine și mai fără de grije.

In cele câte-va zile de când noi cei dela „Gazeta“ n'am mai dat față cu cetitorii noștri, nu s'a petrecut înăuntru nimic deosebit.

In ce ne privește pe noi Ro-mânii am putut să constatăm cu plăcere in aceste sfinte sărbători spori-rea scrierilor noastre periodice, cu câte-va foi științifice, literare și po-porale aici la noi și in Bucovina. Măne vom vorbi despre noile apari-țiuni literare, dela care am fi in drept a conchide, că a crescut inter-essel pentru literatura română in po-por. In tot cazul ele denotă un pro-

gres și am dori să putem cât mai curând constata că nu va rămâne numai parțial și isolat.

Stările politice din Ungaria și Austria se află tot sub zodia ob-strucțiunei. Camera ungară discută încă asupra ș-ului 1 al primului pro-iect de lege militar și se crede, că abia numai pe la finele săptămânei acesteia se va pute termina desba-terea specială. După aceea va veni la rând al doilea proiect de lege, asupra căruia se va deschide mai întâi dezbaterea generală. Cei din grupul Szederkenyi-Ugron, îngrijesc bărbătesce pentru trăgănarea discu-siunei, ținând vorbirii care de care mai lungi și mai — „principiare“.

Timpul trece cu iuteală. Conte-le Tisza nu-și mai poate împlini anga-jamentul, ce l'a luat față cu mo-narchul de a face să se voteze odată legile privitoare la recruții.

Obstrucționistii *quand même* pe-și ce merge par a fi mai siguri, că Tisza nu va face nici o treabă și că in cele din urmă va fi silit a se re-trage. Cu toate aceste se tem, că prin atitudinea „pacnică“ și „con-cesivă“ a lui Kossuth, ministru-președinte Tisza deja a câștigat prea mult teren pentru întărirea poziției sale.

De aceea ei se bucură acum așa de mult, că printr'un incident neașteptat opozițiunea independistă, care a încheiat armistițiul cu Tisza, a început de-odată să-l bănuiească și să fie chiar mândră pe el. Unele diare din Viena au comunicat adecă „pe basa unor informațiuni sigure“, că n'o să iasă nimic din tratările guvernului unguresc cu ministeriul de război comun, pentru-ca la tri-bunalele militare limba procesuală să fie cea maghiară.

Tot-odată a produs o viață ne-mulțumire, între independiștii cei cu împăciuirea, declarația ministrului-

președinte Tisza in camera, după care proiectul de rezoluțiune in ces-tiunea limbei de comandă și de ser-vicea maghiară, ce s'a fost prevădut să învoielă încheiată cu Kossuth, nu schimbă nimic din acel punct de vedere, că este un drept al coronei de a stabili, care să fie limba de comandă.

Va să-și deică n'am făcut nimic — esclamă una din foile independiste. Tisza stă tot pe basa ordinului de-și dela Chlopy. Ast-fel acel proiect de rezoluțiune și-a pierdut ori-ce în-semnătate și deci învingerea, despre care s'a vorbit in manifestul inde-pendist, e numai imaginară și ea de fapt „e mai puțin chiar decât ni-mic“. Și încheie dicând: „Ași stăm de-o sută de ori mai rău ca înainte“.

De va merge încă câteva zile așa, ne vom pomeni, că éráși vor obstrua cu toții.

In Austria asemenea situațiunea politică nu numai că nu s'a clarificat, dér a ajuns ca nici Dr. Koerber să n'o mai potă înțelege. Cărta între Cehii și Germanii Boemiei e pidea cea mare. Rana ce acesta nu va fi delăturată, stări regulate parlamentare in Austria vor fi curat cu neputință. De aceea cei ce vor să restabilească stările aceste nu se gândesc decât la vr'un mijloc mira-culos de împăciuire. Acum se venti-léză ideia instituierei unei comisuni per-manente de împăciuire in Boemia, cum e și cea din Moravia. Ea are însă puține șanse de reușită.

In afară evenimentele din Asia orientală sunt de-o importanță estra-ordinară. Dilele acestea era să se decidă, dacă conflictul dintre Rusia și Japonia, pentru Mandciuria și Co-rea, se va termina cu o aplanare pacnică séu c'un război strășnic?

Scirile cele mai noue ne spun, că răspunsul Rusiei a sosit Miercuri la Tokio, că acest răspuns e redac-

tat in termni concilianți și că mai cu semă ar conține cesiunea, că Japonia potă ocupa porturile sudice ale Coreei. Acesta a făcut bună im-presiune asupra Japoneseilor, dér cu celelalte puncte ale notei rusești ei nu sunt mulțumiți, conced însă, că nota rusescă potă servi de basă pen-tru continuarea negocierilor.

Prin urmare nu e temere pentru moment că va izbucni războiul ruso-japonez. Franția și Anglia lu-créză cu tot adinsul pentru incun-jurarea lui. Totuși războiul încă nu e delăturat, până-ce nu vor căde de acord ambele părți litigante. Atérnă mult și de la hotărîrea ce-o va lua „sfatul bătrânilor bărbați de stat“ din capitala Japoniei, care se va întruni ași mâne spre a se sfătui asupra răspunsului, ce va avé să-l dea guvernul japonez la ultima notă rusescă.

Isbucnirea războiului ruso-japo-nes n'ar rămâne fără de înrîurintă și asupra situațiunei generale poli-tice din Europa.

Neînțelegeri in jurul procedurii penale militare. „Neue freie Presse“ este informat, că s'au suspendat tractările asupra procedurii penale militare, de-oarece s'a dovedit imposibil de a-se ajunge la o înțelegere între ministrul comun de război și între guvernul unguresc in ces-tiunea *limbei de pertractare*. — Scirea a-césta va mâna éráși apa pe móra obstruc-țiونیștilor unguri.

Tisza la Viena. Sâmbătă séra mi-nistrul președinte Stefan Tisza a plecat la Viena, ca să raporteze Monarchului asu-pra afacerilor curente înainte de plecare s'a ținut un consiliu de miniștri. — „*Neues Wiener Tagblatt*“ e informat, că contelui Tisza i-s'ar fi pus ziua de 30 Ianuarie ca termin până la care să restabilească ordi-nea in parlament și să înfrângă obstruc-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Noptea de Crăciun în Paris.

Impresii....

E ajunul Crăciunului. In camera mea, care se află in fața universității Sorbonna, se aude de afară un șgomot neobicituit, care mă atrage și pe mine la stradă. De-a-lungul trotuarelor iluminate, stă șatră lângă șatră. Negustorii gură spartă fac reclamă mărfurilor lor de Crăciun. Dér mai ales dinaintea ruletelor, se indeseie un mare amestec de tot felul de lume. Aici cu câte centime poți câștiga obiecte de preț. Ici și colea vești și câte un negustor cu tablouri artistice, cari se vënd aici mai pe nimic, căci nu de géba e Parisul țera artelor!...

In colțuri mai retrase zăresci câte-o cetă mare de public, înghemuit in jurul unor lăutari-cerșitori, cari cântă de pe note cântece sfinte de Crăciun și apoi le vënd pe un preț bagatel asistenților.

Pe bulevarde lume de tot frumoasă și veselă... Intreg cartierul latin e in pi-cióre și răsună de cântecele și strigătele

de bucurie ale studenților. Cafenelele sunt tiosite de public, de nu mai capeți o palmă de loc. Și ce strălucire orbitóre e pretutindenea, in séra acésta sfântă!

Să vești acum șicul și luxul uimitor al femeilor!

Salónele private ca și cafenelele pu-blice strălucesc de frumuseță toaletelor și a florilor și briliantelor, ce le împodobesc. Mesele sunt încărcate cu beuturile și mâncările cele mai alese, ast-fel încât ț-i-se pare, că ești transpus într'o altă lume séu, — cum a dis Victor Hugo cu óre-care mândrie națională, — gândesci, că „Parisul e raiu pe pământ și nu alta“... Ast-fel întâmpină Francesii sărbătórea mare a născerei Mântuitorului!...

Dér și'n pensionul meu, — unde sunt găzduit, — e cină mare... bogată in beu-turi și bucate alese... E generos și gentil Francesul!...

In jurul unui pom mare de Crăciun, — care e aședat in mijlocul salonului, — prășnuim și noi vre-o două-șeci de inși, — studenți din toate părțile lumii, — séra de Crăciun.

O bucurie și mângăiere adevérat creștinescă ne cuprinde sufletul... ea cres-

ce din minut in minut și-și ajunge apo-geul la meșul nopții, când sunetul clop-otelor Parisului duce pe aripile vântului in toate părțile vesteia îmbucurátóre a nas-cerei lui Isus.

La sunetul clopotelor se face dintr'o-dată liniște profundă in salon. Matróna casei, — care e model de pietate, — ne rógă să ne grupăm toți in jurul pomului și să ne adăncim in rugăciuni!...

Ce sublimă și misterióasă e ruga la mieșul nopții!... Și ce fericire cerescă șimțiam mai ales eu, când in gândul meu comparam Crăciunul present cu Crăciunul ce l'am petrecut acum un an in închisó-rea din Clușiú.

Ce deosebire! In închisórea din Clușiú era întunerec, o liniște de mor-mént și un lăcat greu pe ușă, — ér aici e lumină, viață, libertate!...

Nimic nu-i mai îngrozitor, decât să te scii rob... par-că și gândirile și visurile ț-i-se opresc in sbor! Nimic nu poté fi, de altă parte, mai scump in lume, ca liber-tatea!...

Fii slăvită dulce libertate pe pământul mult încercat al Franței, de unde a

pornit schințea sfântă, care a răsărit principiul drepturilor omului.

Strămoșii te-au udat și stropit cu sânge cald, ca rădăcinele tale nici când să nu se usuce, frunzele tale nici-când să nu vestejescă, ca să potă înflori cul-tura minții și a inimei: Civilizația și feri-cirea pe pământ!

* * *

La mieșul nopții slujbă mare in ca-tedrala Sainte-Sulpice. Lumina electrică dá bisericei un aspect grandios. Pe păreți jur împrejur decorații de artă și tablouri sfinte admirabile. La slujbă asisță lume imensă. In cor e o orchestră escelentă, ér cântăreții. — cari te ridicau în slavă cu vocile lor, — sunt toți de la operă. La altarul principal însuși arhiepiscopul in nise odăjdii pompóse cetesce „Missa“. La altarele de alături e câte un preot, care face slujba in tăcere și-apoi euminecă pe credincioși.

Intre mulțimea de femei, ce se cu-minecau, observ și câți-va bărbați înge-nunchiând cu evlavie in fața altarului. Și mi-am dis: de ce să nu fie și bărbați, ci tot numai femei! Óre bărbații să nu aibă

face acesta, va fi silit să-și dea dimisia.

Obstrucția în dieta ungară continuă. În ședința de Sâmbătă au vorbit contra proiectului de recruți: Ugron, Molnar Jenő, Szederkenyi și br. Ivor Kaas. Acesta din urmă s'a ocupat în discursul său cu drepturile împăratului austriac și cu dreptul public austriac și a declarat, că contele Tisza nu se ține de pactul încheiat cu kossuthiștii. — Ministrul președinte răspunde și declară, că-și susține întru toate aserțiunile, ér în ce privește ordinul din Chlopy declară, că afacerea acesta s'a rezolvit pe deplin prin autograful adresat lui Khuen-Hedervary.

Conflictul ruso-japones.

Acest conflict, a ajuns în stadiu extrem de acut.

Rusia a răspuns, ce e drept, la nota de cereri și condițiuni a Japoniei, se dice însă și se afirmă, ca răspunsul acesta — deși ținut în termeni foarte pacifici, — n'a mulțumit pe cei din Tokio.

Răspunsul Rusiei oferă Japoniei concesiuni însemnate referitoare la Coreea. În Coreea Rusia oferă Japoniei o situație similară cu aceea ce o ocupă bună-ora Anglia în Egipt, respinge însă hotărât toate pretenziunile japoneze față cu Mandchuria. Rusia adică nu vré odată cu capul, ca Japonia să ocupe în Mandchuria o pozițiune economică atât de însemnată cum dorește ea.

În urma acesta, după o telegramă din Tokio, guvernul japones ar fi decis să continue tratările cu Rusia și de-oacumdată să nu adreseze Rusiei un ultimatum. Probabil, că tratările acestea vor dura încă câteva săptămâni în care vremea, că pacea nu va fi turburată.

Dér și în timpul acesta cele două puteri vor continua cu înarmările. După o telegramă din Port-Arthur, escadră rusă de război a plecat de acolo spre Coreea, gata fiind a lua lupta cu escadra japoneză, care circulă în apele Coreei.

Diarului „Times“ i-se anunță din Moscova, că Rusia, a cumpărat o nouă corabie de transport, care va duce încurând în Asia-orientală 1500 omeni. Guvernul rusesc a interzis diarelor de a publica știri asupra mișcărilor de trupe.

În Tokio, capitala Japoniei, s'a ținut ieri un consiliu de corónă. Tóte diarele japoneze scriu pentru război și se declară nemulțumite cu concesiunile ce le oferă Rusia.

Din Viena se telegrafază, că Austro-Ungaria, în înțelegere cu puterile triplei alianțe, va păstra neutralitatea absolută. Cele două vase de război austro-ungare,

simplică chemare de a apăra interesele economice austro-ungare.

O declarație a contelui Tisza.

(Din dieta ungară.)

În ședința de la 8 Ianuarie a dietei deputatul Geza Polonyi a adus în discuțiune hotărârea în care se enunțase în cameră, că în Ungaria isvorul tuturor drepturilor este voința națiunii, ce se exprimă prin legislativă. Hotărârea acesta este din punct de vedere al dreptului public de o extremă importanță, căci — dize Polonyi — decât voința națiunii este isvorul tuturor drepturilor, atunci putem să întrebăm, când s'a creat din voința națiunii prin legislație dreptul, ca limba de comandă să fie germană? Când a primit acesta camera deputaților și magnaților? Niciodată! Limba de comandă germană nu este, deci, îndreptățită. Când s'a stabilit textul amintitului proiect de rezoluție, ministrul președinte a propus, să se mai adaugă, că „starea actuală se poate modifica pe cale legislativă“. Oratorul a fost contra acestei amplificări, fiind-că se recunoștea prin ea legalitatea stărei actuale.

Ministrul președinte Tisza declară, că e silit a rectifica unele aserțiuni ale lui Polonyi. Niciodată el n'a propus vr'un adaus la proiectul de rezoluție din chestiune. În decursul convorbirilor, cari au precedat proiectul de rezoluție amintit, s'a vorbit și despre aceea, că ore învoit ar fi guvernul cu prezentarea și primirea unui proiect de rezoluție? A declarat atunci, că bucuros acceptă ori ce proiect, care nu se opune punctului său de vedere și care e acomodat a liniști partidul independist. În acest proiect de rezoluție Tisza n'a vădit altceva decât confirmarea unui punct cardinal din dreptul public ungar. Hotărârea conține o enunțatiune foarte clară și e firesc, ca s'o fi aprobat. Trebuie însă să protesteze contra interpretărilor ce i se dau. *Hotărârea nu este și nu poate fi o polemie cu ordinul din Chlopy.* Afacerea acestui ordin s'a rezolvit pe deplin prin declarația, ce a făcut-o în cameră contele Khuen-Hedervary din însărcinarea corónei. Ordinul din Chlopy privește despre drepturi moștenite, ceea-ce nu stă în nici o contradicție cu dreptul public ungar, căci și noi stăm pe basa moștenirii tronului, regele își moștenesce drepturile, și astfel poate vorbi despre drepturile ce le-a moștenit. În privința acesta proiectul de rezoluție primit deunăzi în cameră nu provăcă nici o schimbare în ce privește aceea, *că drepturile majestatiche ale Soveranului se estind și asupra stabilirii limbei de comandă și de serviciu în armata comună.*

*

Evident, că prin declarația acesta a contelui Tisza valorea pactului dintre el și Kossuth s'a devalvat, a devenit aproape o nimica. Lengyel Zoltan scrie în „Függ. Magyarorszag“, că după interpretarea ce a dat-o Tisza proiectului de rezoluție prezentat la timpul său de partidul independist și pe care l'a acceptat însuși ministrul president, lucrurile stau de o sută de ori mai rău, decum au stat înainte de desarmare.

Două interpelații.

La finea ședinței de Sâmbătă a dietei ungar, deputatul Dr. Aurel Vlad a adresat două interpelații: una ministrului de interne, alta ministrului de culte și instrucțiune publică.

În prima interpelație adresată ministrului de interne, l'a întrebat pe acesta:

1) Dacă are cunoștință, că comisiunea administrativă a comitatului Arad, călcând dispozițiunile cuprinse în §§ ii 29 și 30 ai art. de lege XXI din 1886, a adus în adunarea generală de la 5 Nov. 1903 o hotărâre privitoare la o nouă împărțire a cercurilor electorale din comitat, în sensul căreia s'au stabilit astfel alegătorii din cercurile: Kis-Pereg 171, Porrai-N.-Iratos 46, Petriș 181, Drauț 143, F.-Varsand 138 și Giula-Varsand 128. Dimpotrivă: Boroș Ineu 638, Buteni 777, Alci 860, Boroș-bebeș 745, Halmagiul-mare 717 și Ciuciu 1190?

2) Are cunoștință, că călcându-se dispozițiunile legii citate, comuna Pancota cu 310 alegători, Șimand cu 228, Ottlaca cu 205, Șiclaș cu 332, Boroșbebeș cu 200 și Butin cu 332 alegători nu formeză, după statutul elaborat de numita comisiune, cercuri electorale deosebite și că anumite cercuri sunt favoritele în mod bădător la ochi în paguba altora?

3) Dacă d-l ministru de interne n'are încă cunoștință despre aceste călcări de lege, aplecat este a face obiect de studiu fundamental afacerea acesta și, refuzând aprobarea statutului elaborat de comisiunea administrativă a comitatului Arad, să îndrumeze publicul comitatului să elaboreze un alt statut cu considerare la §§ ii 29 și 30 ai art. de lege XXI din 1886?

Interpelația s'a dat ministrului de interne.

În a doua interpelație, adresată ministrului de culte și instrucțiune publică în afacerea opririi copiilor obligați a frecuenta școala gr. or. din Zam și în afacerea siluirii acelor copii de a frecuenta școala de stat, Dr. Vlad întreabă:

1) Are d-l ministru cunoștință, că autoritatea politică din cercul Iliei de Mureș, abuzând de puterea oficială, a obligat, prin organele primăriei comunale, pe o parte a părinților de familie din comuna Zam, ca să nu-și înscrie pe copiii obligați a frecuenta școala la școala confesională gr. or. din Zam, ci la școala de stat de acolo?

2) Are cunoștință, că primarul comunal din Zam, la ordinul fisolgăbirului din Ilia mureșană, a pedepsit cu amenzi

în bani pe toți acei părinți, cari, nerespectând ordinul ilegal, nu și-au imatriculat copiii la școala de stat, ci la școala confesională gr. or., și i-a pedepsit până când n'au luat pe copiii lor de la școala confesională, înscriindu-i la școala de stat?

3) Are cunoștință, că părinții pedepsiți astfel pe cale ilegală au fost zălogiți pentru pedepsele în bani ce li-s'au dictat, și astfel următorii locuitori din Zam: Constantin Tioc, Titus Ionaș, Zosim Joja, Aron Iancu, Dionisie Lucaciu, Ioan Ilica, Nicolae Ilica, Nicolae Iacob, Ioan Morariu, Ioan Urs, George Negru, Ales. Ionaș, Ioan Petruț, Vasilie Neagu, Antonie Adam, Moise Burja, Maria Morariu, Saveta Caraje, Andron Burja și George Iacob, au fost siliți a plăti pedepsele?

4) Întru cât d-l ministru n'are încă cunoștință despre abuzurile acestea, aplecat este a ordona strictă cercetare în afacerea acesta și, conform rezultatului aceleia, a pedepsi riguros pe funcționarii, cari au abuzat de puterea oficiului lor; a replăti sumele încassate ca amenzi pe cale ilegală și a suspenda procedura de încasare a amenzilor neplătite încă?

Strigări din drépta: Sdravén solgăbiru.

Vlad: Dacă e solgăbiru sdravén acesta, atunci și partidul d-vóstré e partid liberal sdravén. (Mișcare în drépta liberală).

Kiss Ernő: Dacă nu-ți place, cără-te de aici! Acuși o să te dăm afară.

Interpelația se dă ministrului de culte.

SCIRILE ĐILEI.

— 29 Decembrie v.

Omor în Stupini. S'a descoperit un gróznic omor și jăfuire ce s'a săvârșit înainte cu vre-o șese săptămâni într'o stupină din apropierea comunei Sân-Petru, de lângă Brașov. S'a dat de urma acestei crime după o investigație energică a comisariului de poliție din loc, a d-lui I. Reinisch. Stupinarul Tomoșoiu avu ca subarendaș pe un anumit Göbl din Codlea. Acesta cu ortacul său Stolz făuriră planul infernal de a omori pe Tomoșoiu, care n'avea familie, și de a pune mâna pe averea lui. Înainte cu vre-o 6 săptămâni cești doi Sași au executat planul lor diavolesc, mergând amândoi la casa lui Tomoșoiu între 9—10 ore seara. Pe Tomoșoiu îl aflară răzimat cu cotele pe masă și confundat în gânduri. Abia întrați în odaia lui, Göbl năvăli asupra-i și-l atacă pe la spate. El îi aruncă ghitul unei lungi funii în gât și-l trase la pământ. În odaia de alături așteptau Stolz și nevasta lui Göbl cu nerăbdare. După-ce Tomoșoiu fu răsturnat la pământ, Göbl și Stolz apucară funia și tărâră pe nenorocita victimă, care își pierduse deja simțurile, prin odaie peste curte până la sură. Aici Göbl lovi pe bietul Tomoșoiu cu o bătă grósă de câteva ori în cap, până ce murí. Pe la orele 4 dimineața ei încercară pe cel asasinat pe un car și-l transportară pe hotarul Codlei până la „livada vitelor“. Aici îl îngropară. Pe drumul ce l'au percus, ucigașii au aruncat bătă de care s'au folosit la comiterea crimei. În casa lui Tomoșoiu ucigașii n'au aflat decât vre-o 20 coróne bani gata, pe cari i-au împărțit.

După săvârșirea omorului Tomoșoiu nu s'a mai vădut, firesc, niciări. Rudele sale au cređut că el fără să mai spună cuiva, a plecat în România. Nevasta lui Göbl nu s'a putut stăpâni și atăta i-a umblat gura până ce ómenii au început să bănuiescă că nu e lucru curat. Vinerea trecută au fost arestați la inițiativa comisariului de poliție Reinisch atât Göbl și nevasta sa, cât și Stolz. Ei au și mărturisit crima. Sâmbătă după ameză s'a dus o comisiune polițială judecătorească la fața locului spre a cerceta cazul desgropând cadavrul lui Tomoșoiu. Cadavrul a și fost aflat la locul indicat de ucigaș.

Ancheta reformei electorale. Ministrul președinte Tisza va corvoaca dițele proxime ancheta, care va pregăti proiectul de lege privitor la reforma legii electorale.

Ajutor sêracilor. Cu ocazia sêrbătorilor Crăciunului s'au distribuit în tot

trebuință de întărirea și mângăerea religiunii?...

Într'un colț al bisericeii, înaintea unei icóne, — ce înfățișă Nascerea lui Isus în iesle — vęd o fecióră închinându-se până la pământ. Haina-i négră și vėlu-i négru — ce-i acoperea fața palidă și pėrul despletit —, o trăda îndată, că jelesce pe cine-va. În mână ținea o carte de rugăciună, din care cetea cu atăta cucernicie, încât a atras privirile celor din jur asupra ei. Din când în când își săruta lung rozariul și apoi éráși cetea și éráși se închina.

La sfârșitul slujbei, — când lumea se depărta — isbucni în plâns... Sêrmana copilă! Póte a rémas orfană și acum n'are pe nimeni, decât pe Dumneđu sfântul, la care se rógă, ca să-i ajute și să-i liniștescă durerea!

Scena acesta duiósă mă făcu să-mi plimb gândul departe... departe... în țera mea, unde m'au sărutat de prima-óră rađecele calde ale sórelui și buzele dulci ale mamei...

Și 'n țera acesta mie atât de scumpă și sfântă, unde am crescut, un pretin din copilăria mea, mult iubitul meu Iuliu, și-a

îngropat nu de mult și tinereță și tot... pentru vecinicie!...

Par'că vęd pe sora lui despletită și îmbrăcată în haina négră, întocmai ca pe orfana aceea dinaintea mea, rugându-se în fața crucei, — simbolul suferinței, dér și al speranței — pentru sufletul decedatului său frate...

Ce Crăciun va serba și acéstă copilă, care a pierdut în fratele său unicul sprijin ce-l mai avea...

Sêrmane Iuliu, ce tristă sórte ai mai avut în lume!... Viéța ta întrégă te-ai luptat cu sêrăcia și'ai biruit'o, dér mórtea care a venit înainte de vreme să te răpescă din mijlocul iubiiților tēi — slăbit fiind de atăta luptă — n'ai putut'o birui!...

Mi-a venit în miote nimienicia omului și-am plecat genunchele și eu înaintea icónei lui Isus din colțul bisericeii... M'am rugat pentru sufletul scumpului meu pretin decedat... Dér abia imi începuu ruga, și nisce stropi caldi imi alunecau pe față... am plâns!...

* * *

Târdui nóptea am ajuns éráși acasă... în camera mea... De sgomotul și chiotele

mulțimei, — ce circulă într'una pe bulevarde —, nu putuiu adormi... Încecaiui să-mi aprind focul și să cetesc ceva... Dér de agitat ce eram, nici ceti, nici a face foc n'am putut!... Am ars o grămadă de gazete franceze și cărbunii mei nici habar n'aveau de a prinde foc.

...Dér sgomotul din afară într'una crește și de cântece sfinte și de chiote de bucurie rêsună vėzduhul... E dór' aici Crăciunul și se cuvine, ca să se facă preamărirea Nascerei lui Isus, care a adus în lume „libertatea, egalitatea și frățietatea!“...

Principiile aceste sublime ale religiunii creștine gintea latină le-a propagat mai întâiu în lume și tot gintea latină le-a salvat, — când erau să se cufunde —, lăsându-le drept moștenire sfântă lumii întregi!...

De aceea mi-am đis, că a trăi o viéță de om adevêrat, înseamnă a te gândi, a simți și a te lupta pentru cultura minții și a inimii, pace, fericire, ideal, Dumneđu!...

Paris, 1904.

Jean.

timpul săptămâni trecute, din partea Regelui și Reginei României și a Principilor Moștenitori, pe la săracii din București, precum și la cei din Iași, Craiova, Bârlad și alte localități din țară, 35,000 lei în bani, lemne și îmbrăcăminte. Numărul săracilor ajutați este de 1850 numai în București.

Logodnă. D-l Nicolau Oancea jun., învățător la școlile gr. or. centrale române din loc, s'a fidațat cu d-șora Reiveica Roncea.

Imn vieții. Diarele italiene aduc amănunte mișcătoare, despre ultimele momente ale lui Zanardelli. „Sentinella Bresciana“ povesteste un episod mai ales îndoișător, despre lupta cu morțea a marului bărbat italian. În 21 Decembrie, dice, doctorul Visioli a cercetat pe bolnav mai de dimineață și a observat, că starea lui Zanardelli continuă a inspira îngrijiri. Era de dimineață, d-șora cald strălucea deja de albastru cerului; splendid scântea jos lacul, er coma munților Veronei se desprindea clară în depărtarea zării, de multe zile aerul nu fusese așa de curat, atât de blând. Medicul deschisese toate ferestrele odăii bolnavului, ca să pătrundă în odaie aerul dător de viață. Zanardelli, care zăcea într-o odaie la al doilea etagiu al villei, așa că de la ferăstră se deschidea un superb peisaj spre lac și coline, a rugat pe medic să-i apropie patul de ferăstră și să-l ridice să privească afară; când i-a ajuns astfel capul într-o înălțime potrivită, muribundul și-a aruncat privirea stinsă spre dumnezeiesca priveliște. De-odată glasuri dulci și încântătoare răsunau, rupte de pe buzele sale învinețite; imne erau aceste vieții și într-însele tremurau toate accentele durerilor trecute și toate speranțele dulci ale unor césuri fericite. — „Deschide deschide ferăstră, doctore! Dă-mi de când n'am vădut o așa strălucire de soare! Și paroul! Ce superb! Deschide ferăstră, doctore, deschide, să între soarele, mult soare, aici la patul meu... așa multă lipsă am de soare!“ De două zile nu citise Zanardelli, diare. Nică idee n'avea, că el suferă de cancer, și continuă astfel: — „Mi-au tot spus: liniște, numai liniște, liniștea multă vindecă. Atât de mult am fost în liniște, încât acum nică n'ar mai fi ertat să fiu bolnav. În adevăr, imi vine, că mă simt mai bine. Medicul vrea să mă vie? La ce? Voi fi așa sănătos cât de curând. Pote peste câte-va zile mă voi scula, er voi începe obiceiurile mele zilnice, viața mea de muncă.“

Rescumpărarea felicitărilor de Anul nou. Sub acest titlu au mai intrat la masa studenților români din Brașov următoarele sume: de la domni Mihailovici et Nusbächer din Brașov 10 cor., de la d-l avocat Iosif Pușcariu din Brașov 10 cor. Primescă generoșii donatori cele mai căldurose mulțăminte. — **Direcțiunea școl. medii gr. or. române.**

Masa studenților de la școlile din Blăși. În loc de obiceiutele felicitări de anul nou, au contribuit la masa studenților Dr. Aug. Bunea 5 cor., Sim. Pop Mateiu 5 cor., ore cine 60 bani., G. Vancea 1 cor., Elena Pop 1 cor., Ioan Negruțiu 5 cor., Alesandru Uilăcan 1 cor., Alesandru Ciura 1 cor., Luca Rusan 1 cor., Ioan V. Rusu 2 cor., Ioan Belan 1 cor., Iosif Macaveiu 2 cor., Ioan Popovici 1 cor., I. Brut Hodoșiu 10 cor., Dr. Iuliu Maniu 10 cor., Dr. A. Cheșian 1 cor., Aug. Caliani 2 cor., Victor Muntean 1 cor., Alexiu Pop 1 cor., Sofron Stan 1 cor., David Radeș 2 cor., Gavriil Precup 2 cor.

În loc de felicitări de Anul-nou au contribuit pentru „Casa Națională“: d-na Bălașa Blebea 10 cor., Dr. N. și Eugenia Vecerde 10 cor., P. Nemeș not. public 10 cor., Dr. Iancu Mețianu 10 cor., Cornel Aisăr-Săvuleanu 3 cor., loot. Pațiția 2 cor. Biroul Asociațiunei va publica ca și în anii trecuți, o broșurică pe care o va trimite la toți aceia cari vor contribui pentru „Casa Națională“. Contri-

buirii se pot face și la cassarul despărțământului d-l Cornel Aisăr Săvuleanu.

O nouă revistă pedagogică. Sub titlul „*Invățătorul Român*“ va apare de la anul nou în Șimleul Silvaniei o revistă pedagogică, odată pe lună. Abonamentul pe an 5 cor. Proprietar și redactor responsabil d-l Gavriil Trifu.

Pictorul Grigorescu va deschide zilele acestea o nouă espozițiune la Ate-neul din București. Pe lângă unele tablouri cunoscute, d-l Grigorescu va espune tablouri noue, cari sunt lucrate cu acelaș puternic talent artistic cu care fu admirat în totdeuna.

Archiereul Nifon cu icôna la palat. Vicarul Mitropoliei, archiereul Nifon, înconjurat de cler s'a înfățișat la palat Mercuri la amiazi, cu sfințele icône și în prezența Regelui și Reginei, a Principelui și Princesei României, Principelui Carol și Princeselor Elisabeta și Maria, a făcut rugăciunile obiceiute în ajunul Născerei Mântuitorului. După sfânta ceremonie, Maiestățile Lor au reținut pe Archiereul Nifon la dejun.

Schimbări în uniforma militară ca în Prusia, nu s'au întemplat nică la noi în Austro-Ungaria. Un ofițer prusian, în-căruntit la ôste și amator de statistică, a făcut socotela, că împăratul Wilhelm al Germaniei a impus ofițerilor săi de la suirea sa pe tron nu mai puțin de 30 schimbări în uniformă. Aceste modificări au costat pe fie-care ofițer peste una mie de corone. Din toate aceste inovațiuni nu-mai nisce pantaloni, o nouă sabie și o nouă blusă vânăta au putut fi susținute, ca dovedindu-se utile. Aceste lucruri costă pe un ofițer vre-o 370 de corone, pe când vre-o 700 de corone au fost cheltuite si au rămas pierdere pe intru fie-care ofițer.

Muzeul istoric și etnografic.

Ca răscumpărare a felicitărilor de Anul nou, au contribuit pentru muzeul istoric și etnografic următoarele P. T. persoane:

- Alexandru Moesonyi Birchiș 20 cor.
- Dr. Liviu Leményi, avocat 10 cor.
- Dr. Octavian Russu, avocat Sibiu 10 cor.
- Ioan cavaler de Pușcariu septemvir i. p. Bran 10 cor.
- Sever de Barbu, contabil, 5 cor.
- Iosif Popescu, dir. de bancă Reghin 5 cor.
- P. Stoica 3 cor. și de la următorii domni din Satul nou: George Roșculeț locotenent 1 cor.
- Stefan Negru, meseriaș 1 cor.
- Ioan Gașpar, învățător 1 cor.
- coronă.
- Alexandru Andrei, învățător 1 cor.
- coronă.
- Trifon Miclea, protopresbiter 1 cor.
- Jiva Gașpar, econom 1 cor.
- Lazar Ortopan, comerciant 1 cor.
- Pavel Secheșan, vice-notar comunal 1 cor.
- Traian I. Marcu, contabil de bancă 1 cor.
- Dr. Victor Mihailășiu, medic comunal 1 cor.
- Dr. Georgiu Ilea, avocat, Cluși 5 cor.
- Dimitru Vuleu, dir. de bancă Mercurea 5 cor.
- Sergiu Medeian, protopresbiter 3 cor., și de la următorii domni din Sasbeș și Călnic: Zevedei Murășan, paroch 3 cor., I. Bojița avocat 3 cor.
- I. Oncescu, notar i. p. 3 cor.
- N. N. 3 cor.
- Avram David, paroch 2 cor.
- Dr. I. Miclea, pretor 2 cor.
- Dr. A. Străvoiu, avocat 2 cor.
- Dr. N. Lazar, cand. de adv. 2 cor.
- Vasilie Aldea, senator 2 cor.
- I. T. 1 cor.
- Samuil Roșu, inv. 1 cor.
- P. Paul, forestier 1 cor.
- P. Opincar, proprietar 1 cor.
- Petru Maniu proprietar 2 cor.
- G. Forcaș proprietar 1 cor.
- Mai mulți 2-40 cor.
- G. Tătar 1 cor.
- Vas. Rahovean, învățător Călnic 2 cor.
- Elie Câmpian v. protopop Gyó-Szt. Miklos 2 cor.
- Ilie Moga, paroch 3 cor.
- Eugenia Moga, preotă 2 cor.
- Ioan Florian notar cano. Laz 3 cor.
- G. Neagovici Negoescu, paroch Intorsura Buzăului 2 cor.
- George Șuta, protopop, Moftinul mic 10 cor.
- Nicolae Garoiu, avocat, Zărnești 10 cor.
- Ioan Popovici, paroch Gelmar 2 cor.
- Ioan Vățășan, funcționar de bancă Sibiu 3 cor.
- Dr. Ioan Popescu, avocat, Reghin 10 cor.
- Dr. Zosim Chirtop, avocat Câmpeni 20 cor.

Sibiu, în 20 Ian. 1904.
Biroul Asociațiunei.

Reprezentării, concerte și petreceri.

„Reuniunea femeilor române gr. cat. din Blăși“, invită la balul ce se va aranja Sâmbătă în 23 Ianuarie n. 1904 în „Hotelul Univers“. Inceputul la 8 ore sêra. Prețul de intrare: de persoană 2 corone, de familie 4 corone.

Societatea română de cântări și musică din Caransebeș, invită la concertul ce se va aranja în presera de Sân-Văsiu, 31 Decembrie 1903 st. v. în sala mare a oelului la „Pomul verde“. Membrii societății au intrare gratuită, pentru nemembri de persoană 1 cor., de familie 2-40 cor. Inceputul la 8 ore sêra.

Programul: 1. C. Porumbescu A. Sochor: „Hora Severinului“, cor micst. 2. G. Musicescu: „Ileana“, cor micst 3. C. Dumitrescu A. Sochor: „La mijloc de corul des“, cor micst. 4. G. S. Vasiliu: „Te-am așteptat“, cântată de d-șora Si-donia Nimu. cu acompaniament de pian-5. G. Musicescu: „Lelea vitéză“, cor mixt. 6. G. Musicescu: „Doină“, cor mixt. Dans.

Corul învățătoresc din Pianul de sus, invită la producțiunea împreunată cu cântări și declamări și teatru, ce se va aranja Duminecă în 11/24 Ianuarie 1904, în localul școlii gr. or. din loc. Venitul curat e destinat pentru înființarea unui fond școlar. Prețul de intrare de persoană 1 cor., de familie a 3 persoane 2 cor., 40 fil. Inceputul la 7 ore sêra.

Program: 1) În zadar alerg pământul, de G. Dima. 2) Astai mândra. 3) Crăiasa zinelor, poezie de G. Coșbuc. 4) În vale amurgese, melodie franceză. 5) Șaua și țiganul, anecdotă de Th. Speranță. 6) Cântecul marinarilor, de T. Flondor. 7) Doi prinși în cursă, comedie într'un act localisată de I. Em. Bobancu. 8) De necaz, teatru sătesc de Th. Speranță.

După producțiune dans.

O serată teatrală declamatorică împreunată cu dans se va aranja în Fofel-dea Joi la 1/14 Ianuarie 1904 în școlă confesională. Prețul intrării de persoană: loc. I. cor. 1, loc. II. 60 fil., loc III. 40 fil. Inceputul la 7 1/2 sêra. Venitul curat este destinat pentru societatea de lectură din localitate.

Program: 1. „Bobocel și inel“ cor bărbătesc de Vidu, executat de Cor. 2. „La oglindă“, poezie de G. Coșbuc decl. de d-șora Livia Balaban. 3. Căii țiganului, anecdotă de Th. Speranță decl. de d-l Petru Popa. 4. Pe la porța mândrei mele, executat de cor. 5. Cărlanii, vodevil de C. Negruzzi. 6. Dormi în pace... de A. Vlăhută decl. de d-l Ioan Petra. 7. Herscu Boccegiul, de V. Alexandri predată de d-l Iancu Dragota. Dans. Se vor juca „Bătuta“ și „Romanul“.

NECROLOG, Aureliu, Simion, Emilia și Iosif, ca fii și fiică, Iosif ca frate, Valeria născ. Pavelea ca noră, Otilia, Virgil și Emil ca nepoți, Ioan F. Negruțiu prof., Demetriu Cristian, Ioan Cristian și Andrei Colbașiu ca cumnați, Scarlat Balint ca văr, în numele lor, al familiei lor, precum al tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților lui, anunță cumcă preaiubitul tată, frate, socru, moș, cumnat și văr **Ioan Balint**, fost profesor în Blăși și preot gr. cat. al Sămărtinului de câmpie, astăzi adevă în 2 Ianuarie st. n. a. c. la 4 ore p. m., după un morb lung și împreunat cu multe greutăți, fiind provădut cu sfințele taine ale muribunților, în anul al 74-lea al etății și-a dat sufletul său nobil în mâinile Creatorului. În mormântarea va fi Lună, adevă în 4 Ianuarie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în mănăstirea gr. cat. a Sămărtinului de câmpie.

Sămărtinul de câmpie, 2 Ianuarie st. n. 1904. Fie-i țărina ușoră și memoria neuitată!

ULTIME SCIRI.

Viena, 10 Ianuarie. Conte Tisza a fost primit ați la palat într-o audiență mai lungă. El e raportat Monarhului asupra situațiunei politice, a făcut câte-o vizită ministrilor de esterne și de război, apoi a plecat la Budapesta.

Belgrad, 10 Ianuarie. Reprezentanții puterilor străine, cari se află încă aici, au hotărit să urmeze pe colegii lor și să părăsască Belgradul. Vor pleca zilele proxime re-

presentanții României, Franței, Belgiei, Turciei, Greciei și Bulgariei.

Berlin, 10 Ianuarie. Cercurile politice de aici sperază încă, că se va pute evita un război între Rusia și Japonia.

Peking, 11 Ianuarie. Șeful consiliului de stat, prințul King, a comunicat reprezentantului Japoniei, că în cas de război, China va păstra neutralitatea. Răspunsul Rusiei la nota japoneză, e pacinic, însă conținutului nu satisface pe Japoniesi.

Diverse.

Rața jurnalistică. — Când se scrie prin jurnale câte o comedie umflată, încât e cu neputință să o credă cineva, cum a fost de pildă mai lună trecute, când se scria, că o fată de nu sciu unde a dormit 23 de ani, atunci se dice, că scirea este — o rață jurnalistică adevă o minciună cu corne. Vorba asta are următoarea tilcuire: După revoluția franceză ômenii scăpând de frica de morțe, se vede-leau ca în sfârșang și făceau glume și spuneau minciuni. Un jurnal a scris atunci următoarele: Un profesor — dicea jurnalul — ca să se convingă cât de măncoșose sunt rațele, a băgat într'un coteș 20 de rațe și tot la câte un sfert de ceas omoria câte una din ele. Celelalte se repedeau la rața ucisă și o măncau. După cincă césuri n'a rămas decât o rață, care prin urmare măncase pe toate tovarășele sale. Scirea acêsta, de și nimeni nu o credea, s'a răspândit tare iute și a rămas până în ziua de astăzi. Când vr'un jurnal scrie așa de vr'o minciună mare — se dice că a dat în vileag o rață.

Ce note face voința. O experiență cât se poate de curiosă a avut loc zilele acestea la Londra. Un indian, șef al unui trib de Hinduși, a reușit a face în fața a mai multor persoane să i-se oprască bătăilă inimii printr'o simplă sfortare a voinței.

Un membru din asistență, care îi ținea pulsul, a putut constata, că după câte-va minute pulsașiile deveneau din ce în ce mai puțin perceptibile, apoi se oprea cu desăvârșire.

În timpul acesta, ochii hindusului erau închiși pe jumătate și ca acoperit cu o perdea, pe când corpul lui era de-o imobilitate absolută.

Încetarea acêsta de pulsație dură timp de câteva minute, apoi șeful hindusilor își reluă pe nesimțite resufarea.

Aceeași experiență a avut loc acum două săptămâni, în fața ducelui și a ducesei de Manchester, precum și a mai multor medici specialiști.

Experiența a reușit de minune. Ce e, când vré omul!

Bibliografie.

A apărut „*Almanahul*“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 14 pagini. Prețul 4 corone. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop**

BIROUL AVOCAȚILOR

W. A. Macedonsky
și
Nicolae Andrei Popovici
doctori în Drept
Nr. 9 Strada Doamnei Nr. 9.
București.

ore de consult 9-11 a. m. 5-7 p. m.

Consultașiile se pot da în limba franceză, germană, ugară și rusă, corespunde asemenea. Biurul se însărcinează și încasări, informațiuni comerciale și executări de sentințe.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colona în 5 figuri. *Descrie și explică împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („În loc de prefață“), de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu. Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colona român. În iernă anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesteia și jubileu de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strânsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furizat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colona român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viasă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă.

Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în

comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesțiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.* Prețul broș. 2 coroane (+ 10 bani porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Ianuarie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	118.85
Renta de corone ung. 4%	99.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.25
Obblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	93.—
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	205.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.—
Renta de hârtie austr.	100.40
Renta de argint austr.	100.40
Renta de aur austr.	120.25
Rente de corone austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.05
Losuri din 1860.	154.30
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	15.85
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	758.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	673.75
Napoleoniori	19.07
Mărci imperiale germane	117.20
London vista.	239.52 1/2
Paris vista.	95.20
Note italiene	95.20

AVISO,

**pentru beutori de vin!
Pivnița Eszterházy**

a fost preluată de curând de către mine în exploatare personală spre a corespunde cerințelor celor mai înalte.

O încercare va convinge pe ori și cine despre bunătatea și curățenia vinurilor emperate de mine personal, din podgoriile cele mai reputeate, precum și despre manipularea cea mai îngrijită a acestora.

Wilh. Kopony.

Frumos ca o Icoană

este un Teint delicat alb și fin, și o față fără pistri și pete. Spre a obține acesta să se spele în fie-care zi cu **SAPUNUL**

„Lilienmilchseife a lui Bergmann“

(Marca: 2 minerl.)

dela Bergmann & Co. în Dresden și Teutschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani, la Teutsch & Tartler și la farmacia lui Roth în Brașov.

(930) 31—50

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. În cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Lista de Vinuri

din

Pivnița Eszterházy

- 1) Vinuri albe, Ménes-magyaráder de masă, și vinuri sortate litru pr. 40. 50. 60, 70 cr.
- 2) Vin negru, Méneser. litru pr. 40, 50, 70 cr.
- 3) Ausbruch, litru 1 fl.
- 4) Sauvignon, litru 1 fl.
- 5) Muskat ottonel, litru 1 fl. 20.

Sauvignon și Muskat ottonel sunt podoba pivniței mele și aparțin în general flórei vinurilor, în butelii ajustate foarte frumos se potrivesc cu deosebire pentru Cadouri de Crăciun și anul nou.

WILHELM KOPONY.

Cadou potrivit de sêrbători

recomandăm fabricatul nostru, care la esposiția din Londra și Roma a fost premiat cu diplomă de onoare și medalie de aur, preparat din vinuri de Ardeal curate

1--10.1193

Escelentul Vin spumant (Șampanie)

și anume

Gloria sec, puțin dulce, Superbe sec, mai dulce.

Se află de vëndare la:

D-l Carl Irk, Heinrich Zintz, Alfred Kamner, Ottmar Trentina, Zoltan Gaspar, Nepoții Demeter Eremias, și Karl Harth.

CARL HARTH & Comp.

(BRAȘOV) fabricație de șampanie. (Strada lungă)

Nr. 830—1903.

a. f. c. sc. d.

Concurs.

Prin acesta să eserie concurs la postul de director, la gimnasiul superior fundational din Năsăud. La acest post pot concura acei civi din Ungaria cari:

- 1) au calificațiunea recerută prin lege dela profesorii de școlele medii,
- 2) posed perfect în vorbire și scriere limba maghiară și română.

Cu acest post sunt împreunate următoarele beneficii:

- a) plata de profesor ordinar de 2400 cor. la an.
- b) adause cincenale de câte 200 corone.
- c) quartir liber.
- d) Remunerațiune de director de 600 corone.

Concurenții să-și trâmăită suplicele ajustate cu toate documentele le lipsă până în 1 Aprilie 1904 la 6 ore după ameză și la comisiunea administrătoare a acestor fonduri.

Din ședința comisiunei administrătoare de fondurile centrale școlastice și de stipendie din districtul Năsăudului ținută în

Năsăud, la 27 Noemvrie 1903

Președinte — Elnök:

Gerasim Domide

Pályázat.

A nászódi alapítványi főgymnasiunál az igazgatói állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásra azon magyar honpolgárok pályázhatnak, a kik:

- 1) a középiskolai tanároktól a törvény által megkívánt képesítéssel bírnak.
- 2) Szóban és írásban tökéletesen bírják a magyar- és román-nyelvet. Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybe kötve:
  - a) évi 2400 korona rendes tanári fizetés,
  - b) 200—200 korona ötöd-éves pótiék;
  - c) szabad lakás;
  - d) 600 korona igazgatói jutalom-díj.

A pályázók az összes szükséges okmányokkal felszerelt folyamodványukat 1904. évi április hó 1-ső napján délután 6 óráig ezen alapok igazgató választmányához terjesszék be.

A nászód-vidéki központi iskola és ösztöndíj-alapok igazgató választmányának

Nászódon, 1903. évi November hó 27-én tartott üléséből

Secretar — Titkar

Dr. Nestor Simon

**TIPOGRAFIA
A. Mureșianu**

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.
FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.